

Keus voor lagere AOW is geen keus

Laten we vooral zorgen dat meer senioren met plezier langer doorwerken, bepleit **Freek Boon**

Bas Dieleman van de Piratenpartij wil mensen zelf laten kiezen op welke leeftijd voor hen de AOW ingaat (Opinie, 11 januari). Hij rekent ons voor hoe dat budgetneutraal zou kunnen. Hoe eerder men de AOW wil ontvangen, des te lager is het jaarbedrag. Wie voor 67 jaar kiest, ontvangt elk volgend jaar rond de 10.000 euro. En wie bijvoorbeeld al AOW wil vanaf 60 jaar, die heeft recht op 7000 jaarlijks. Zijn voorstel met verzekeringstechnische berekeningssystematiek klinkt logisch, maar is minder redelijk en billijk dan hij het doet voorkomen.

Dieleman presenteert namelijk iets als een keuze dat voor de meeste mensen niet echt in de sfeer van de keuzes ligt. Dat zeg ik, terwijl ik zelf in principe een voorstander ben van langer doorwerken. Mij gaat het er dus niet om om zelf zo vroeg mogelijk een zo hoog mogelijke AOW te ontvangen.

Naar mijn smaak moet echter terdege rekening worden gehouden met vooral mensen die al heel vroeg zijn gaan werken, relatief laagopgeleid zijn en die, mede als gevolg daarvan, een minder rooskleurig levensperspectief hebben dan wie later is gaan werken en beter opgeleid is. Gemiddeld vaker dan anderen lijden juist zij aan allerlei, al dan niet werkgerelateerde, gezondheidsklachten. Dieleman moet daarom inzien, dat het voor menigeen geen vrije positieve keuze is om vroeger met werken te stoppen, maar een noodzaak. En omdat met laag inkomen een laag

Voor velen is het geen vrije keuze, maar een noodzaak om eerder te stoppen met werk. FOTO LEX VAN LIESHOUT, ANP

pensioen samenhangt, is het extra wrang om juist deze groep op te zadelen met de gevolgen van een lager AOW-bedrag.

Vanwege hun al geringere gezonde levensperspectief zullen, lijkt mij, relatief meer mensen uit de bedoelde groep eerder overlijden dan andere leeftijdsgenoten. Mogen ze van Dieleman een lagere AOW ontvangen, leven ze vaak ook nog eens korter. Kortom, een andere insteek is nodig.

Inhaalslag

Begrijpelijk is dat ons kabinet de vaart erin zette om de AOW-leeftijd vlot te verhogen. De groep AOW-gerechtigden stijgt rap en eerdere kabinetten hebben kennelijk verzuimd daar tijd op in te

spelen. Dat het belangrijk en zinvol is om de leeftijdsgrens op te hogen lijkt tamelijk duidelijk. De gemiddelde gezonde leeftijdsverwachting is al jaren aan het stijgen.

Overhaast

Met name eerdere kabinetten valt te verwijten dat ze deze ontwikkeling in het licht van de toename van de omvang van de generatie babyboomers, niet vroegtijdig en voortvarend hebben aangepakt. Dat heeft een rem gezet op de ontwikkeling van een doorwerken-vriendelijker arbeidscultuur. Jammer dat ons kabinet nu een overhaaste inhaalslag moest maken.

Eerdere kabinetten hadden moeten nadenken over herijking van het oude

recht van werkgevers om werknemers op de AOW-gerechtigde leeftijd te mogen ontslaan. Dan waren werkgevers en werknemers sterker geprikkeld om zich in te zetten op doorwerken met gunstige effecten voor de arbeidsmarkt, de schatkist en de arbeidsvreugde. Ook zouden er nu dan al uitwisselingspro-

Er moet rekening worden gehouden met mensen, vaak laagopgeleid, die al vroeg zijn gaan werken

gramma's geweest kunnen zijn tussen werkgevers voor werkende senioren. De onflexibele regel dat interne sollicitanten en interne herplaatsingskandidaten altijd voorrang krijgen, zou misschien ook al niet meer hebben bestaan.

Hoe langer senioren met plezier kunnen doorwerken, hoe beter dat is voor de samenleving, de schatkist en hun zingeving. En niet te vergeten de economie, want wie inkomen heeft, geeft geld uit. Bovendien kan zo het contact in werkverband tussen verschillende generaties ook veel positiefs opleveren.

En hoe het ook zij, er moet echt iets anders komen dan een zogenaamd vrije keuze voor een vroegere lagere AOW.

Freek Boon
publicist

VOOR AL UW VRAGEN WWW.TROUW.NL/SERVICE

Adres: Trouw, Jacob Bontiusplaats 9, 1018 LL Amsterdam of via telefoonnummer 020-5629444

Bezorgservice: Ga naar www.trouw.nl/bezorging (24 uur per dag) of bel 088-0561599 (ma-vr van 8-17 uur, za van 8-13 uur).

Klantenservice: Heeft u een andere vraag? Zie de veelgestelde vragen op www.trouw.nl/service of bel 088-0561588 (ma-vr van 8-17 uur).

Redactie: redactie@trouw.nl of secretariaat@trouw.nl. U kunt een opinieartikel opsturen naar opinie@trouw.nl, een lezersbrief naar lezers@trouw.nl

Website: www.trouw.nl
Volg Trouw ook op Twitter: via @trouw of Facebook: www.facebook.com/trouw.nl

Familieberichten: www.familieberichtenonline.nl of per mail familieberichtentrouw@persgroep.nl of telefonisch 088-5722889 (ma-vr van 9.00-15.00 uur, zondag van 16.00-18.00 uur). Vermeld svp altijd

een telefoonnummer waarop u bereikbaar bent.

Advertenties: www.persgroepadvertising.nl of via telefoonnummer 088-5722888.

Een mini plaatsen kan via rubrieken@persgroep.nl

Auteursrechten: Alle auteursrechten en databankrechten van deze uitgave worden uitdrukkelijk voorbehouden. Deze rechten berusten bij Trouw, cq de makers. Zie voor de volledige tekst: www.trouw.nl/service

Privacy: De Persgroep legt van abonnees de gegevens vast voor de uitvoering van de abonnementsovereenkomst. Ook kunnen deze gegevens worden gebruikt om u te informeren over relevante diensten en producten van Persgroep Nederland. Als u op deze informatie geen prijs stelt, dan kunt u een formulier aanvragen bij Klantenservice Trouw, postbus 859, 1000AW, Amsterdam. Zie voor volledige tekst: www.trouw.nl/service

Artsen moeten hun stem laten horen

Anna Verhulst en Judith Voogt
arts-assistenten

Het ziekenhuis is de veiligste plek ter wereld. Nieuws van buitenaf maakt er geen enkele kans. Na het passeren van de draaideur bevindt de dokter zich in een nieuwswerende atombunker van Russisch kaliber. Bij de koffieautomaat regeert de waan van de dag; de werkdruk is altijd hoog, de koffie altijd smerig, de administratie nooit bij te houden. Boven het kopje slootwater maken onderwerpen zoals een nationaal zorgfonds, het manifest van Hugo Borst of dure geneesmiddelen geen enkele kans. Andersom ontbreekt de stem van de arts in het debat over de Nederlandse gezondheidszorg, terwijl zij juist weten wat er nodig is. De naderende verkiezingen zorgen voor een dringende vraag: hoe wordt de dokter weer leidend in plaats van lijdend voorwerp? Onder artsen heerst een enorme honger naar medische kennis om goede

zorg te leveren, maar proactieve maatschappelijke betrokkenheid ontbreekt. Dat heeft te maken met de hoge werkdruk, maar ook met de opvatting dat er buiten de spreekkamer niet naar ze geluisterd wordt. De passiviteit die daar uit voortkomt, zorgt voor een *self-fulfilling prophecy*: als je je het zwijgen op laat leggen, is het niet vreemd dat je niet wordt gehoord. Andersom klopt de maatschappij pas bij de medische professie aan als er al problemen zijn. Zo loopt de maatschappij waardevolle *input* mis, en leveren artsen in op hun gevoel van autonomie en bevoegdheid. Een ingrijpende cultuurverandering is

Maatschappij klopt pas bij medische professie aan als er al problemen zijn

nodig om deze impasse te doorbreken. De professie kan beginnen met kleine veranderingen aan te brengen in de dagelijkse routine. Vul bijvoorbeeld onderwijsmomenten met een discussie over een nationaal zorgfonds. Verbreed als arts je perspectief: ga in het weekend niet alleen wielrennen met collega-chirurgen, maar breid je kenniskring uit met professionals uit andere sectoren. Lees de krant. En vooral: wees toch nieuwsgierig en verwonder je over de dagelijkse gang van zaken! Net zoals gezondheid tegenwoordig wordt gezien als 'het vermogen om je aan te passen en eigen regie te voeren', moet ook onze professie het concept van 'positieve gezondheid' ter harte nemen. We moeten onze stem laten horen in het veranderende zorglandschap, eigen regie voeren door relevante onderwerpen te agenderen vóór ze een probleem worden en dit alles vooral zien als uitdaging en niet als gevaren. Van lijdend naar leidend voorwerp: de medische professie als belichaming van positieve gezondheid.